

[Arbejds- og Socialministeren.]

Ser man nu paa, hvem det er, der er arbejdsløse, viser det sig, at det først og fremmest er Arbejdsmændene, der er ramt af Ledighed. Derimod har Byggehaandværkerne god Beskæftigelse, først og fremmest ved Reparation af Bygninger, som nu gaar tilbage til normal Brug, eller hvis Ejere paa Grund af Pengerigelighed lader Reparationer foretage nu, men ogsaa ved Flytning og Istandsættelse af Barakker m. v. til Flygtninge.

Regeringen staar imidlertid ikke uforberedt over for Arbejdsløsheden, idet der baade under Besættelsen og efter Befrielsen er truffet vidtgaaende Foranstaltninger til at imødegaa Ledighed.

Saaledes har Arbejds- og Socialministeriets Beskæftigelsescentral i de sidste 2 Aar af Besættelsen oparbejdet et betydeligt Beredskab af offentlige Tilskudsarbejder til Imødegaaelse af den forventede Efterkrigsledighed. Det drejer sig i første Række om kommunale Arbejder, Vejarbejder, Jordarbejder, Sportspladser, Kloakarbejder og mindre Rensningsanlæg, som Kommunerne gennemfører med Tilskud fra Arbejds- og Socialministeriet og under Anvendelse af langvarigt ledig Arbejdskraft. Samlingsregeringen og Finansudvalget gav Tilslutning til dette Beredskab i Form af en Bevilling i Sommer paa foreløbig 118 Mill. Kr., der skulde anvendes som Tilskud til de Arbejder inden for Beredskabet, der krævede det mindste Forbrug af de rationerede Materialer Jern, Træ og Cement. Denne Bevilling svarer til en Beskæftigelse af ca. 24 000 Helaarsarbejdere. Hertil kommer for Beskæftigelsescentralens Vedkommende desuden Restbeskæftigelsen paa de Beskæftigelsesforanstaltninger, som endnu ikke er afløbet.

Der findes imidlertid ogsaa meget omfattende Arbejdsopgaver inden for de andre Ministerier, og uden at komme nærmere ind herpaa kan jeg pege paa Vejarbejder under Ministeriet for offentlige Arbejder og Landvindings- og Grundforbedringsarbejderne, der henhører under Landbrugsministeriet.

Det er naturligt i denne Forbindelse at nævne L. A. B.s Beredskabskampagne. Med Tilskud fra Arbejdsministeriet har L. A. B. i Krigens sidste Aar ladet foretage en Gennemgang af de ekstraordinære Beskæftigelsesmuligheder paa Landet. Der er ved denne Gennemgang paavist ekstraordinære Arbejdsopgaver hos private paa Landet til saadan noget som 375 Mill. Kr. En Del af disse Arbejder er saadanne, som det offentlige yder Tilskud til. Dette gælder navnlig Grundforbedringsarbejder, men der er dog

ogsaa i ret betydeligt Omfang paavist Arbejder, som de paagældende Landmænd selv maa afholde de fulde Omkostninger ved.

Selv om mange af disse Arbejder ikke vil komme til Udførelse, enten fordi de økonomiske Forhold har ændret sig, siden Arbejdsmulighederne blev optegnet, eller fordi nogle af L. A. B.-Medarbejderne har været for ivrige efter at notere alle Arbejdsmuligheder, vil blot Igangsættelse af Halvdelen betyde en overordentlig stor Indsats imod Arbejdsløsheden.

Det fortjener endvidere at nævnes, at Arbejdsministeriet under Besættelsen i al Stilhed forberedte en Lovgivning om at sløjfe de tyske Befæstningsværker ved Statens Foranledning. Man kunde derfor kort Tid efter Befrielsen forelægge et Forslag til Lov om Opfyldning af Tankgrave m. v., hvorved der stilledes 60—70 Mill. Kr. til Raadighed til dette Arbejde. Dette Arbejde er for Tiden i fuld Gang og beskæftiger nu op imod 4 000 Mand.

Endelig kan jeg henlede det ærede Medlem Hr. Th. Poulsens Opmærksomhed paa et Cirkulære af 10. August 1945, som Arbejds- og Socialministeriet har udsendt til Amtmændene, Kommunalbestyrelserne og de kommunale Beskæftigelsesudvalg. Man har her trukket Linierne op for de beskæftigelsesfremmende Opgaver, som paahviler Udvalgene. Man har fremhævet, at Udvalgene skal kalde paa det private Initiativ hos Kommunens erhvervsdrivende, herunder i Landkommunerne rette en indtrængende Appel til Landbrugerne om at fastholde, eventuelt forøge deres Folkehold. Udvalgene maa ogsaa søge at formaa de private til at iværksætte Arbejder, der tjener til Forbedring af deres Bjendomme eller Virksomheder, og Udvalgene kan herved søge Samarbejde med Foreninger eller Organisationer, der har til Opgave at bekæmpe Arbejdsløsheden, f. Eks. L. A. B. og „Dansk Arbejde“. Hvis de Arbejder, der kan sættes i Gang hos private, ikke er tilstrækkelige til at imødegaa den lokale Ledighed, maa Beskæftigelsesudvalget tage en Forhandling med Kommunalbestyrelsen for eventuelt at faa iværksat Arbejder paa Kommunens Regning, eller Udvalget maa overveje Muligheden for at skaffe Arbejde uden for Kommunens Grænser. Jeg tror, det vil fremgaa heraf, at man ikke alene har forberedt omfattende offentlige og private Arbejder, men ogsaa kraftigt har henledt Kommunernes Opmærksomhed paa Betydningen af den kommunale lokale Indsats i Bekæmpelsen af Arbejdsløsheden.

I alt beskæftiger de under Arbejdsmini-